

FUNDACJA ROZWOJU DZIECI IM. J. A. KOMEŃSKIEGO

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ W 2022 r.

Wojna w Ukrainie, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 spowodowała, że nasza misja, którą jest stwarzanie warunków dla rozwoju dzieci niezależnie od miejsca zamieszkania i sytuacji rodzinnej, skryształizowała się w realizacji pomocy dla najmłodszych dzieci z Ukrainy i ich matek. Nasze główne działania w 2022 roku służyły temu celowi. Cele strategiczne Fundacji były realizowane ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i matek uchodźczych

I. REALIZACJA PLANU STRATEGICZNEGO FUNDACJI

CEL 1. PROMUJEMY WARTOŚĆ I ZNACZENIE WCZESNEGO DZIECIŃSTWA, ZMIENIAMY/BUDUJEMY ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZNĄ

A. Stworzenie i realizacja Programu „SPYNKA – wsparcie dla ukraińskich dzieci i ich matek”

Słowo **Spynka (Спинка)** to po ukraińsku oparcie krzesła albo kręgosłup, Polakom kojarzy się ze spinką do włosów lub spinaczem – przedmiotem, który ma moc łączenia. Nazwa bezpośrednio nawiązuje do idei Programu: wspieramy łącząc, łączymy wspierając.

Główne cele Programu to:

1. zapewnienie opieki i edukacji dzieci w wieku 1-6 lat, z których ponad 90% to dzieci uchodźców z Ukrainy;
2. umożliwienie matkom dzieci podjęcie pracy;
3. udzielanie wsparcie psychologicznego dzieciom i matkom - uchodźcom z Ukrainy;
4. rozwój profesjonalny Edukatorów prowadzących zajęcia z dziećmi w ramach programu Spynka .

W ramach Programu stworzyliśmy i prowadzimy centra opieki i edukacji dzieci (w znakomitej większości z Ukrainy) w wieku 1-6 lat w postaci Grup Zabawowych (do X. 2022 r.), grup dla dzieci żłobkowych, grup dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz tzw. Drop in Centers (w miejscach, gdzie matki przychodzą na krótki czas w celu uzyskania pomocy lub szkolenia).

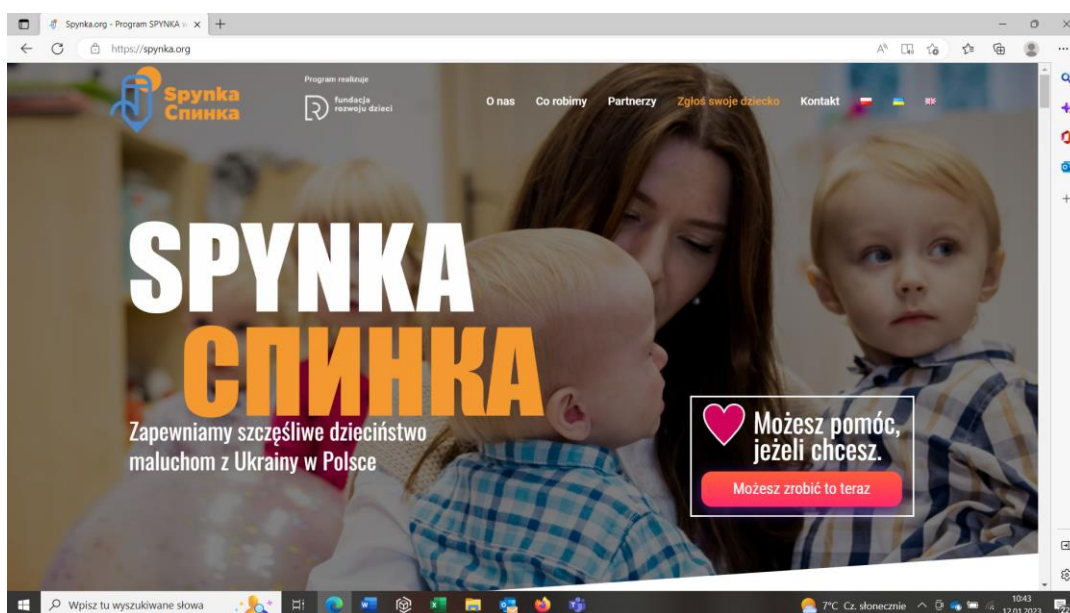
Obecnie (stan na 31 grudnia 2022 r.) prowadzimy 30 ośmiogodzinnych punktów w 6 województwach (mazowieckie, pomorskie, lubelskie, łódzkie, podkarpackie, śląskie) i kończymy uruchamianie następnych 34, które ruszą w styczniu lub na początku lutego 2023 r. W planach mamy uruchomienie jeszcze 6 następnych w województwie wielkopolskim.

Od kwietnia 2022 roku objęliśmy opieką ponad 11 000 dzieci z Ukrainy.

W ramach Programu przeprowadziliśmy szkolenie kwalifikacyjne (160 godzin) dla ponad 170 osób i zatrudniliśmy (jako opiekuna dziennego) ponad 120 osób.

Prowadzimy regularne comiesięczne całodniowe szkolenia doskonalące w każdym województwie, regularne wsparcie merytoryczne Edukatorów w każdej Spynce.

W ramach Programu SPYNKA powstały:

- Strona programu www.spynka.org w wersji polskiej, ukraińskiej i angielskiej;

- Biuletyn informacyjny dla rodziców;
- Plakaty, ulotki;
- Program edukacji dzieci.

W 2023 roku Program edukacji dzieci i Manual dla Edukatorów zostaną wydane w formie książkowej.

B. Stworzenie i realizacja Projektu „SPYNKA – integracja polskich i ukraińskich dzieci”

Na realizację Projektu otrzymaliśmy dotację od World Childhood Foundation. Chcemy: (i) pomóc ukraińskim i polskim dzieciom we wspólnej nauce i zabawie oraz w poznawaniu swoich kultur; (ii) wprowadzić program edukacji integracyjnej, który pomoże integrować polskie i ukraińskie dzieci, rodziny i edukatorki.

Projekt będziemy realizować na terenie czterech województw: pomorskiego, mazowieckiego, lubelskiego i śląskiego w okresie październik 2022–czerwiec 2023. Odbiorcami są edukatorki pracujące z dziećmi w Spynkach oraz polskie i ukraińskie dzieci w wieku od roku do 5. lat uczestniczące w zajęciach Spynek.

W 2022 roku:

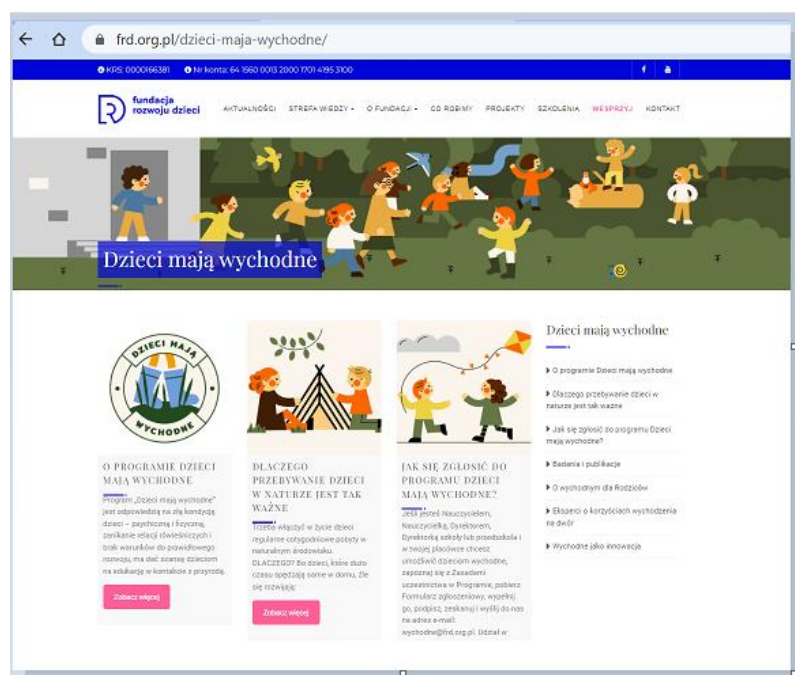
- stworzyliśmy bibliotekę artykułów, programów i raportów na temat wielokulturowości i integracji małych dzieci pochodzących z różnych krajów i kultur, która aktualnie liczy 15 pozycji;

- powołaliśmy 4-osobowy polsko-ukraiński zespół ekspercki, który rozpoczął tworzenie edukacyjnego programu integracyjnego, scenariusz szkoleniowy dla edukatorek Spynek oraz materiały edukacyjne do pracy z dziećmi.

C. Kontynuacja Programu „Dzieci mają wychodne” – upowszechnianie zmiany postawy rodziców i nauczycieli wobec zdrowia i edukacji dzieci.

W 2022 roku realizowaliśmy następujące zadania programu „Dzieci mają wychodne”:

- Kontynuujemy program – obecnie zgłaszanie placówek do programu odbywa się przez formularz w aplikacji smartsheet. Tą drogą nauczycielki przesyłają też raporty. W programie jest obecnie 18 szkół i przedszkoli.
- Rozwijamy stronę www dla programu www.dziecimajawychodne.pl, zawierającą podstrony:
 - O programie Dzieci mają wychodne
 - Dlaczego przebywanie dzieci w naturze jest tak ważne
 - Jak się zgłosić do programu Dzieci mają wychodne?
 - Badania i publikacje
 - O wychodnym dla Rodziców
 - Eksperti o korzyściach wychodzenia na dwór
 - Wychodne jako innowacja

- Prowadzimy grupę Dzieci mają wychodne na Facebooku

D. Kontynuacja Programu „Jakość od początku” (JOP)

System ewaluacji jakości żłobków

Nasz całościowy system ewaluacji jakości żłobków opierający się na „Standardach opieki i edukacji dzieci do lat 3”, wypracowanych w 2019 r. w ramach programu JOP został przystosowany do wymagań programu Spynka, a standardy dopasowane do różnego wieku dzieci.

Standardy jakości są podstawą naszego systemu jakości w Programie SPYNKA.

W kontaktach z zagranicznymi partnerami fakt, że mamy swój system standardów i doświadczenie poparte głęboką myślą pedagogiczną jest naszym bardzo mocnym atutem.

Standardy jakości są nicią łączącą zarówno nasze działania szkoleniowe, jak i wytyczne dla wszystkich realizujących program SPYNKA – od Edukatorów po osoby odpowiedzialne za organizację przestrzeni.

CEL 2. PODNOSIMY KOMPETENCJE EDUKACYJNE RODZICÓW I OSÓB PRACUJĄCYCH BEZPOŚREDNIO Z DZIEĆMI (0-9) OTWARTYCH NA ZMIANY I NOWATORSKIE METODY EDUKACYJNE

A. Działalność szkoleniowa

Szkolenie „Opiekun dzienny”

Stworzyliśmy 160-godzinne szkolenie kwalifikacyjne w formie hybrydowej (w wersji ukraińskiej i polskiej) „Opiekun dzienny”, które zamieściliśmy na naszej platformie e-learningowej i wykorzystywaliśmy w szkoleniu Edukatorów i Edukatorek w Programie SPYNKA. Szkolenie poddane jest ewaluacji. W szkolenia zaangażowanych na 8 trenerów związanych z FRD i 10 trenerów z Fundacji TROP założonej i prowadzonej przez Jacka Jakubowskiego – jednego z współtwórców podejścia uczenia się przez własne doświadczenie. Trenerzy TROP wspólnie z trenerami FRD prowadzą grupy przyszłych Edukatorów. Dotychczas odbyło się 12 szkoleń (160 godzin) w sumie dla prawie 200 osób.

Inne szkolenia

Prowadzimy również szkolenia dla przedszkoli z naszej oferty. W 2022 roku wygraliśmy przetarg na system szkoleń dla przedszkoli:

- w Nasielsku (szkolenia: „Obserwacja i dokumentowanie rozwoju dzieci”, „Trzy kroki w przyszłość dziecka”, „Przedsiębiorcze przedszkolaki”);
- w Koźuchowie (szkolenia: „Przedsiębiorcze przedszkolaki” oraz „Przedszkole na 5”).

Ze względu na ogromną ilość pracy przy szkoleniach do Programu SPYNKA nie rozwijamy i nie promujemy naszej oferty szkoleniowej – wszyscy trenerzy są bardzo zajęci, więc mamy małe możliwości realizacji dodatkowych szkoleń.

CEL 3. BUDUJEMY SIĘ FUNDACJI JAKO ORGANIZACJI

Najważniejsze działania w 2022 roku:

A. Partnerstwo z międzynarodowymi organizacjami charytatywnymi

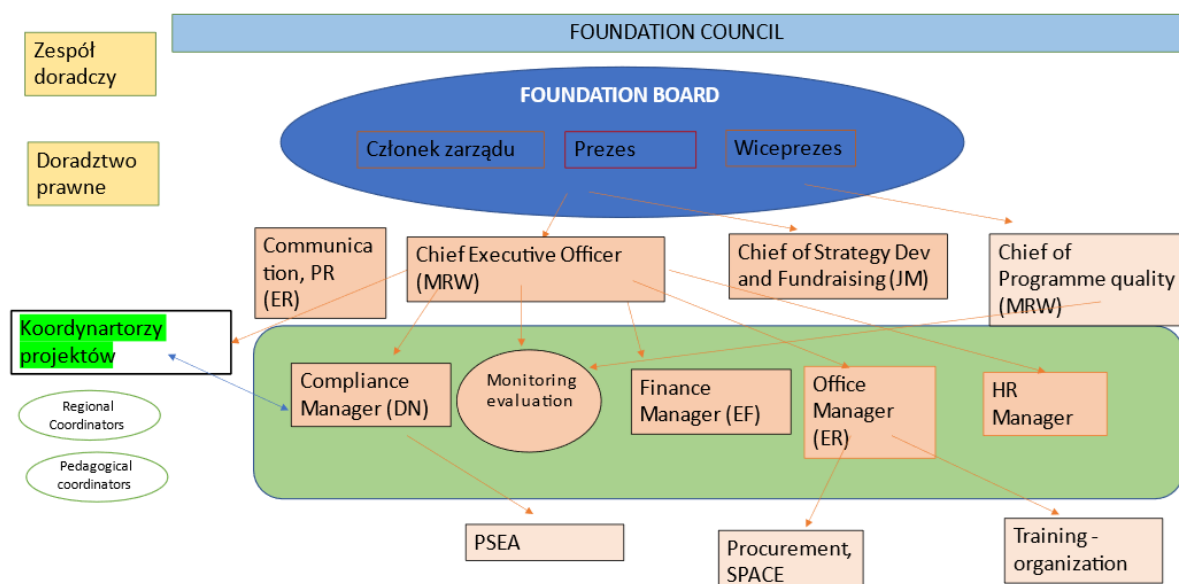
lp	Sponsor	Nazwa projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Budżet projektu	waluta	Budżet projektu w zł	Uwagi
1.	UNICEF PILOTAŻ	Provision of ECD and play services in municipalities serving refugee families in Poland	11.04.2022	30.10.2022	588 305,00	USD	2 457 940 zł	województwa: podkarpackie, lubelskie, mazowieckie, pomorskie
2.	Plan International	Improving social cohesion and integration of boys and girls from Ukraine, through educational entertainment activities in the Lodz region working with both Ukrainian and Polish caregivers.	01.09.2022	31.08.2023	901 996,42	EURO	4 058 983,89 zł	województwo łódzkie

lp	Sponsor	Nazwa projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Budżet projektu	waluta	Budżet projektu w zł	Uwagi
3.	Choose Love	Wsparcie dzieci i matek z Ukrainy w adaptacji do nowych warunków życia poprzez otwarcie wysokiej jakości całodziennego przedszkola dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat oraz zapewnienie odpowiedniego wsparcia psychologicznego dla dzieci, rodziców i opiekunów.	01.09.2022	31.08.2023	223 634,00	USD	1 006 353,00 zł	Warszawa (utworzenie- budowa na ul. Modlińskiej) i 1 Spynka w Poznaniu
4.	ISSA	Umowa o partnerstwie	14.10.2022		3000	EUR	13500 zł	Dystrybucja książek подарowanych przez ISSA
5.	UNICEF II	Spynka Child Care Education Programs in Poland	10.10.2022	30.09.2023	24 700 220	PLN	24 700 220 zł	województwa: podkarpackie, śląskie, małopolskie, lubelskie, mazowieckie, pomorskie
6.	IRC International Rescue Committee	Spynka Early Childhood Education Centers for Ukrainian Refugees in Poland	01.12.2022	30.09.2022	246 665	USD	1 109 992,50 zł	województwo wielkopolskie 2 spynki
7.	Karl Kahane Foundation		01.01.2023	30.09.2022	114 000	Euro	513 000 zł	województwo wielkopolskie 1 spynka
8.	World Childhood	Child Protection in Emergencies Foundation for Child Development (nr 16340)	01.09.2022	31.08.2023	60 000	EURO	270 000zł	wszystkie województwa - projekt wspierający i rozwijający integrację oraz poszanowanie na tle różnorodności kulturowej/etnicznej

B. Budowanie struktury organizacji biura Fundacji

Decyzja o włączeniu się w pomoc dla Ukrainy wymusiła gwałtowne zmiany w strukturze i działaniu naszej Fundacji. Do realizacji wielkich projektów, które wymagają też bardzo różnego sposobu monitorowania wskaźników i raportowania zatrudniliśmy nowe osoby - nie tylko w pionie koordynatorów projektu, ale też w pionach administracyjnym, finansowym, kadrowym i proceduralnym.

Z powyższych powodów struktura administracyjna Fundacji i macierz zarządzania są na bieżąco aktualizowane. Na koniec roku 2022 wyglądały następująco:

Nowa struktura Fundacji wymaga zmian ze względu na zbyt dużą koncentrację zadań nadzoru i zbyt wiele zadań, leżących szczególnie na członkach Zarządu.

Będziemy pracować nad ustaleniem struktury administracji Fundacji tak, żebyśmy do końca I kwartału 2023 byli gotowi na planowanie następnych lat i realizowanie następnych zadań.

Nasze działania, skuteczność oraz prawidłowość funkcjonowania była kontrolowana przez dział finansów UNICEF – nie było zastrzeżeń.

Zostaliśmy również objęci przez zewnętrzną firmę BDO działającą w ramach audytu organizacji współpracujących z ONZ procedurą audytu w zakresie prawidłowości zarządzania, organizacją zakupów, HR i planowania. Ostateczne wyniki audytu jeszcze przed nami, ale wstępny raport wskazuje jedynie na kilka spraw, które musimy poprawić (w tym nasz dostęp do systemu księgowego, procedury planowania szkoleń oraz niektóre procedury realizowania zakupów). Generalnie mamy dostać wysoką ocenę plasującą nas w grupie organizacji tzw. „niskiego ryzyka”, co jest niezwykle ważne przy występowaniu o duże dotacje od międzynarodowych organizacji pomocowych.

Pracujemy obecnie nad rozwinięciem procedur zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu (PSEA), na które UNICEF i inne organizacje kładą ogromny nacisk.

C. Darowizny pieniężne, niematerialne i rzeczowe

Bardzo dużym wsparciem finansowym są dla nas darowizny:

- Cetes Cosmetics, który od lat regularnymi sumami wzmacnia nasze fundacyjne programy (np. „Dzieci mają wychodne”) – w 2022 roku było to 54000 zł;
- Fundacja Beit Warszawa, która kwotą 171 000 zł wsparła nas w pierwszym okresie tworzenia i organizowania nowego biura przy ul. Topiel 23;
- Prywatni polscy i zagraniczni darczyńcy wpłacili w sumie ponad 10 000 zł.
- Inicjatywa BreakThruFilms, producenta nominowanego do Oscara filmu „Twój Vincent” (2017), który wystawił na aukcję charytatywną dwa obrazy i inne przedmioty z filmu. Dzięki Aukcji nasza Fundacja otrzymała ponad 10 000 zł.

W sumie otrzymaliśmy w 2022 r. ponad 240 000 zł darowizn pieniężnych.

Ponadto:

- Otrzymaliśmy wsparcie i pomoc merytoryczną od p. Lindy Mills – międzynarodowej konsultantki ds. wczesnej edukacji oraz od Bright Horizon – organizacji z wieloletnim doświadczeniem w prowadzeniu wczesnej edukacji w USA. W październiku 2022 r. podpisaliśmy z Bright Horizon umowę o współpracy dotyczącą nieodpłatnego wykorzystywania materiałów i metodologii tworzenia centrów edukacji małych dzieci.
- Dzięki współpracy z International Step by Step Association (ISSA) 10 naszych trenerów uczestniczyło w 5-dniowym bezpłatnym szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy psychospołecznej przeprowadzonym przez organizacje: War Child i Amne.

- Dzięki ISSA otrzymaliśmy od Amazon i Save the Children 15 tysięcy egzemplarzy ukraińskich książek dla dzieci, które rozdysponowaliśmy do naszych Spynek oraz miejsc, gdzie gromadzili się uchodźcy (punkty zbiorowego zakwaterowania, dworce).
- Dzięki ISSA, w ostatnich dniach grudnia, dostaliśmy 400 laptopów wraz z kluczami do zainstalowania oprogramowania o wartości ponad 200 000 EUR, które otrzymają nasze edukatorki oraz inne osoby pracujące z uchodźcami.

D. Pomoc i inspiracja ze strony wolontariuszy

- Jonathan Mills (USA) – odpowiedzialny za strategię fundraisingu zagranicznego Fundacji. Zaangażowany w pełnym wymiarze godzin od kwietnia 2022. Jest głównym motorem nowych dotacji.
- Ava Pacchiana (USA) – asystentka w promocji i pisaniu projektów dla zagranicznych sponsorów. Zaangażowana w pełnym wymiarze godzin od czerwca 2022.
- Don Norman (USA) – Complain Director – zaangażowany w pełnym wymiarze w okresie wrzesień - październik 2022, obecnie, po powrocie do USA jest dostępny on-line i pomaga w procedurach Due Dilligence oraz audytach.
- Olga Brzezińska i Marcin Kowalczyk – wspierali nas w procesie zmiany organizacyjnej Fundacji. Przeprowadzili z nami 4 spotkania strategiczne które przygotowały nas do wielkich zmian.

Dziękujemy również :

- Lili Fijałkowskiej, która przetłumaczyła na język ukraiński materiały do zabaw z dziećmi dla animatorek w Spynkach;
- Ludwice Wujec, która ułatwiała nam nawiązywanie kontaktów z władzami samorządowymi i lokalnymi NGO;
- Annie Lewickiej-Koksanowicz , która pomagała nam w zakładaniu pierwszych Spynek w Lublinie;
- Agnieszce Szczurek, Jarosławowi Wołosiewiczowi i Agnieszce Wróbel – którzy pomagali nam w zakładaniu pierwszych Spynek w Łomiankach;
- Annie Grabarczyk z Fundacji „Huśtawka” oraz i ks. Arkadiuszowi Lechowskiemu z Centrum Służby Rodzinie, którzy pomogli nam w zakładaniu pierwszych Spynek w Łodzi i stale wspierają Program w województwie łódzkim;
- Galinie Rumyantseva, która podzieliła się swoim doświadczeniem, wiedzą i przemyśleniami odnośnie barier wśród matek ukraińskich przy zapisywaniu dzieci do polskich żłobków
- Veronique Dierkx oraz dr Oldze Wystowskiej, które zorganizowały i współpracowały w przeprowadzeniu badań pedagogicznych w naszych Spynkach.

II. POZOSTAŁE DZIAŁANIA

1. Upowszechnianie Grup Zabawowych – projekt z programu Rita

Zatwierdzony w konkursie grantowym RITA – partnerstwo do potęgi wniosek, który zatytułowaliśmy: Grupy Zabawowe Plus w Tadżykistanie mieliśmy realizować w 2022 r. Na nasz wniosek ze względu na rozpoczęcie wojny w Ukrainie oraz niestabilną sytuację polityczną i makroekonomiczną w Tadżykistanie projekt przenieśliśmy na rok 2023. Oprócz dat realizacji projektu zostały zmienione: regiony w których będziemy realizować projekt; liczba uczestniczek; liczba GZ, które powstaną w ramach projektu.

2. Działania w związku z kwalifikacją rynkową „Animowanie Grup Zabawowych”

Wniosek o włączenie **Animowania Grup Zabawowych** do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji rynkowej złożyliśmy w 2019 roku. W 2020 r. trwał spór kompetencyjny między Ministerstwem Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) a Ministerstwem Edukacji Narodowej (MEN), dotyczący tego, które ministerstwo ma właściwości do rozpatrzenia naszego wniosku o włączenie do ZSK kwalifikacji rynkowej wraz z wnioskiem o nadanie uprawnienia do certyfikowania tej kwalifikacji. W połowie 2021 r., zgodnie z ustawą o ZSK spór rozstrzygnął Prezes Rady Ministrów. Rozpatrzenie naszego wniosku powierzono MEN. Do końca 2022 roku nasz wniosek był w dalszym ciągu rozpatrywany.

3. Współpraca międzynarodowa

- **Uczestnictwo w stałym seminarium „Risky Play”** organizowanym przez ISSA i Uniwersytet Artevelde w Belgii – seminaria zwiększające naszą wiedzę na temat znaczenia aktywności ryzykownych dla rozwoju dzieci.
- **Działania w ramach World Forum for Early Care and Education** – Monika Rościszewska-Woźniak jako National Representative of Poland uczestniczyła w konferencji w maju 2022 w Orlando (USA) z prezentacją na temat programu „Dzieci mają wychodne”. Obecnie szykujemy się do konferencji World Forum która odbędzie się w maju 2023 r. i na której będziemy prezentować nasz program Spynka jako model pomocy małym dzieciom i ich matkom.
- W listopadzie otrzymaliśmy zaproszenie do uczestniczenia w **World Conference on ECCE in Uzbekistan** zorganizowanej przez UNESCO. Fundację reprezentowała Ada Milewska koordynatorka Spynek w woj. mazowieckim, która zaprezentowała system tworzenia opieki dla dzieci w Spynkach oraz naszą metodologię i doświadczenia w zakresie szkolenia i doskonalenia kadr.
- **Współpraca z ISSA** – wyrosliśmy na jednego z najważniejszych partnerów ISSA, nasza współpraca pogłębia się, mamy nadzieję na partnerskie poszerzanie oferty dla Ukrainy również w następnych latach. W końcu listopada 2022 r. mieliśmy przyjemność prezentowania naszej Fundacji oraz programu Spynka podczas spotkania Rady ISSA, które odbywało się w Warszawie.